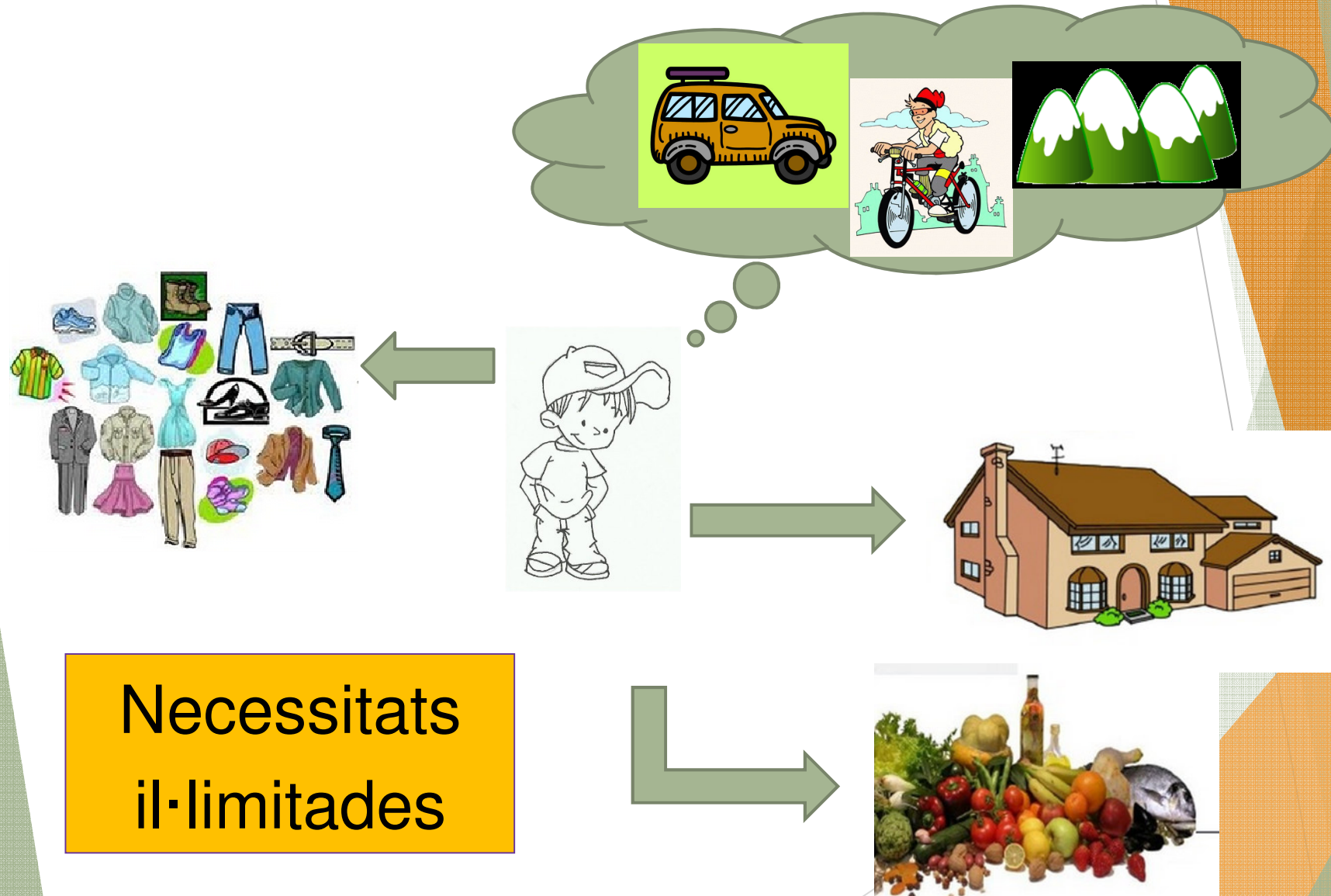

UNITAT 1

L'EMPRESA I L'ENTORN

ECONOMIA DE L'EMPRESA 1
BATXILLERAT

L'empresa com a unitat econòmica (I)

L'empresa com a unitat econòmica (II)

Qui li proporciona totes aquestes necessitats?:

L'EMPRESA

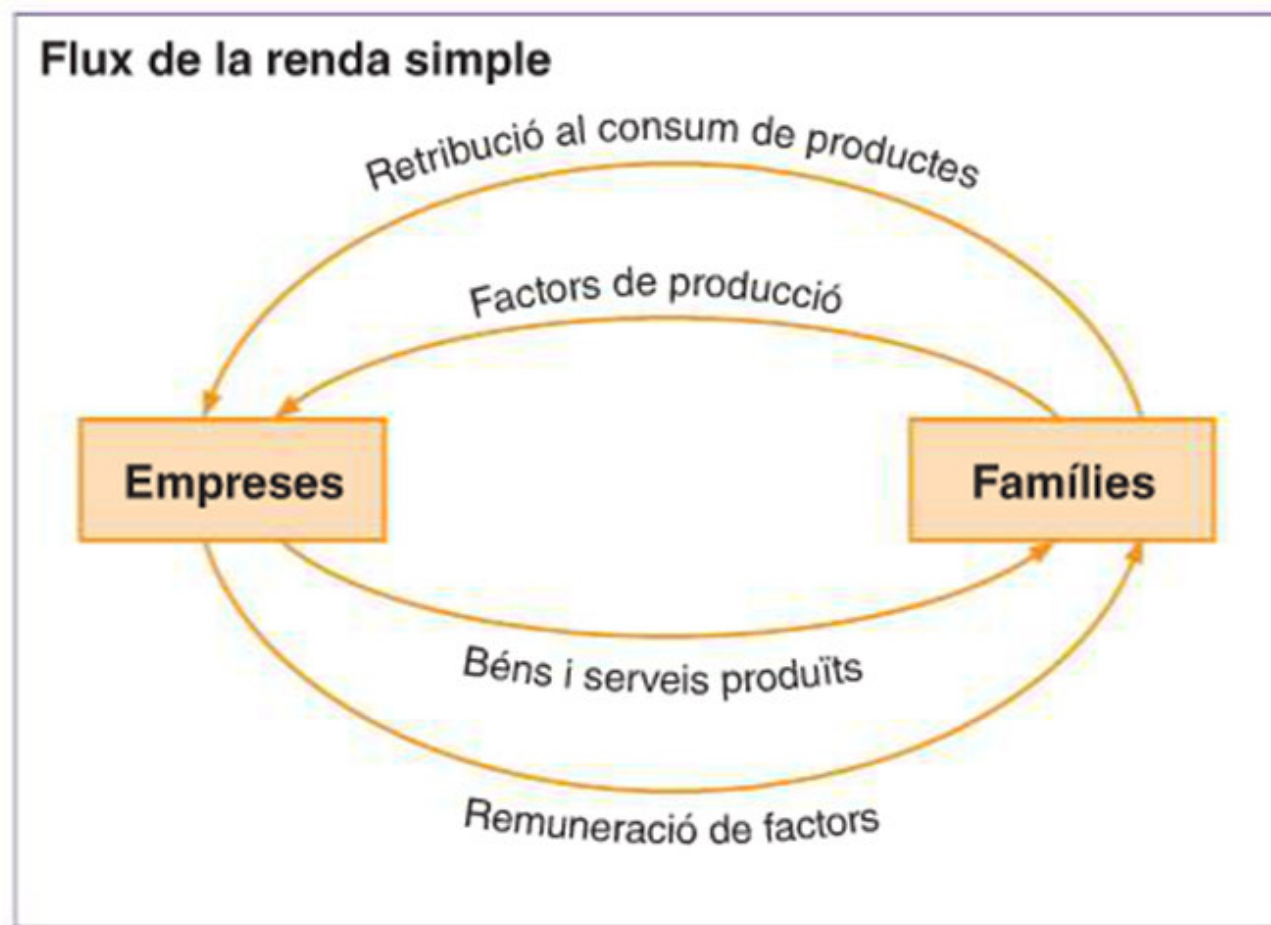
Unitat Econòmica de Producció

Posa a l'abast de les persones els béns i serveis
necessaris per satisfer les necessitats.

**RECURSOS
LIMITATS**

L'empresa com a unitat econòmica (III)

L'empresa és un conjunt d'elements organitzats i coordinats per la direcció, orientats cap a l'obtenció d'una sèrie d'objectius i que actuen sota condicions de risc.

L'empresa com a unitat econòmica (IV)

Objectius de l'empresa

- **Objectiu general:** missió o raó de ser de l'empresa.
- **Objectius pròpiament dits:** aquells que s'han d'aconseguir en un període concret.
- **Subobjectius:** aquells que ajuden a aconseguir els objectius.

A l'hora de marcar objectius s'ha de tenir en compte:

- Les **persones** i els seus **interessos**.
- El **tipus d'empresa**.
- L'**entorn**.
- La marca d'**objectius realistes**.

Tota empresa té com a objectiu **optimitzar al màxim la seva cadena de valor**.

La cadena de valor, és la forma d'anàlisi de l'activitat empresarial mitjançant la qual una empresa separa l'activitat global en diferents parts per veure quines són les que ens afegeixen més valor al producte.

Elements de la
cadena de valor

- Activitats bàsiques primàries.
- Activitats de suport a les activitats primàries.
- Marge entre el valor real i els costos totals.

L'empresa com a unitat econòmica (V)

Activitats primàries: Recepció i emmagatzematge de matèries primeres, producció, Màrqueting i vendes, servei post venda (garantir de que arribarà bé, el podem tornar si es defectuós, ...)

Activitats de suport: Direcció de RRHH, desenvolupament de la tecnologia I+D, infraestructura de l'empresa (activitats com la comptabilitat, planificació, finances, etc ...), aprovisionament.

Marge o diferencia entre el valor real i els costos totals: Minimitzar la creació de valor, dismin

Si ho f

compe

Si algu

de pro

L'empresa com a unitat econòmica (VI)

Elements que componen l'empresa

- **Factors humans:** persones vinculades directament a l'empresa. (propietaris, accionistes, treballadors, ...)
- **Factors materials o passius:** béns econòmics de l'empresa.
 - **Capital fix:** dura més d'un exercici econòmic, maquinària, mobiliari d'oficina, etc ...
 - **Capital circulant:** dura menys d'un exercici econòmic, matèries primeres, material d'oficina, ...
- **Organització:** conjunt de relacions (autoritat, coordinació, comunicació) que formen l'activitat del grup humà entre si i amb l'exterior.
- **Entorn:** factors que condicionen l'empresa (normatives, clients, proveïdors, etc.).

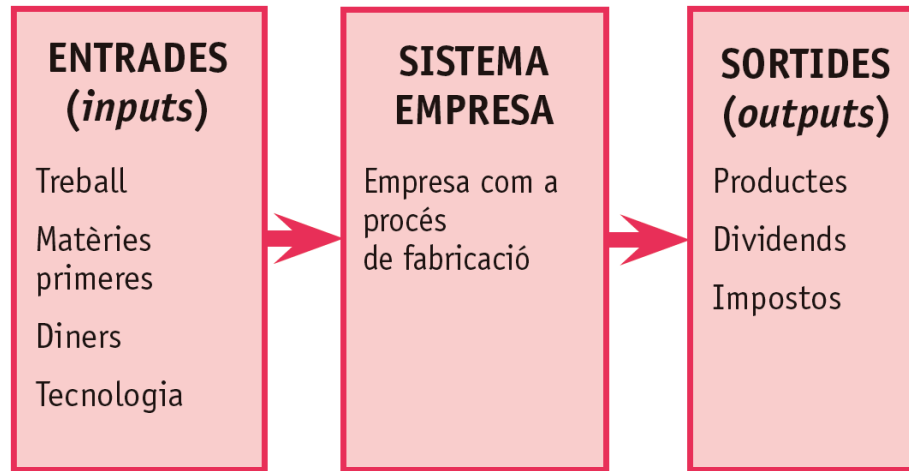
Funcions que realitza l'empresa

- **Àrea comercial:** fa arribar als consumidors els béns i serveis produïts però abans ha anat analitzat les necessitats dels consumidors.
- **Àrea de producció:** controla l'aprovisionament de les matèries primeres i gestiona la producció dels béns i serveis.
- **Àrea d'inversió i finançament:** capta fons i duu a terme la política d'inversions.
- **Àrea de recursos humans:** organitza el personal i gestiona la documentació que es deriva de les altres àrees (contractes, nòmines, etc.).

Aquesta distribució està pensada per empreses industrials, per a empreses comercials no serveix,...

Influència de l'entorn sobre l'empresa (I)

L'empresa com a sistema

- És un sistema global. Qualsevol influència que rebi algun dels seus subsistemes afecta als altres i sobretot al conjunt.
- S'autocontrola, s'adapta a qualsevol canvi conjuntural. Ex canvi de la demanda, un canvi de preus, etc ...

- És un sistema obert. Es relaciona amb l'entorn, tot el que passa a fora de l'empresa li afecta i influeix en les seves decisions.
- Està composta per la combinació d'elements o subsistemes diferents. De tots els subsistemes junts se'n treu més rendiment que de cadascun per separat.

Influència de l'entorn sobre l'empresa (II)

L'entorn

L'empresa forma part d'un entorn, del qual no es pot diferenciar, no és aliena.

L'empresa està condicionada per l'estructura econòmica en què es troba immersa. Està condicionada per factors externs.

- L'entorn general: afecta totes les empreses en general (aspectes culturals, tecnològics, legals, econòmics, etc.).
- L'entorn específic: afecta de manera concreta cadascuna de les empreses i pot variar segons el tipus d'empreses. (clients, proveïdors, competència, etc.).

L'entorn de l'empresa condicionarà la cultura de l'empresa

Cultura d'empresa; influències constants i duradores que condicionen el comportament de les persones que componen l'empresa, és a dir, la personalitat de l'empresa, el fet diferencial.

Influència de l'entorn sobre l'empresa (III)

Responsabilitat social de l'empresa

Fins fa poc temps es demanava a l'empresa que obtingués, el màxim, al mínim cost.

Actualment s'han de considerar altres factors, com ara els aspectes socials.

L'empresa es responsable de problemes socials com la pol·lució de l'aire i aigua, l'especulació del sòl, la concentració industrial urbana, ...

De tots aquests aspectes se'n diu **Costos Socials**

- **Costos socials positius**: tenen una repercussió **positiva** en la societat; per exemple, la producció de motors elèctrics menys contaminants.
- **Costos socials negatius**: despeses directes o indirectes suportades per persones alienes a l'empresa, a conseqüència d'aquesta. Tenen una repercussió **negativa** en la societat; per exemple, el fum de la xemeneia d'una empresa. Si una empresa aboca residus al riu i l'ha de netejar l'ajuntament, ho paguem tots els ciutadans.

HAURIEN DE SER MÍNIMS

Influència de l'entorn sobre l'empresa (IV)

La llei obliga a adaptar les empreses per reduir els costos socials negatius.

Les empreses que inverteixen en medi ambient tenen beneficis fiscals.

Per **reduir** els costos socials negatius cal:

Responsabilitat Social

Integració activa voluntària per part de les empreses en els aspectes mediambientals en la seva activitat.

- Elaborar codis de conducta interns.
- Establir mesures per afavorir la conciliació.
- Formació dels treballadors sobre aspectes de fabricació de productes.

La normativa vigent és el punt de partida per

Norma SA 8000: regula la RSC.

Alguns dels criteris de responsabilitat especificats de certificació (SA 8000) són:

- La no-realització de treball infantil ni de treballs forçats.
- L'establiment d'un entorn de treball saludable i segur.
- El respecte a la lliure associació dels treballadors i a la negociació col·lectiva.
- La no-discriminació per raons de sexe, raça, religió...
- La no-imposició de càstigs físics.
- Un horari de treball que no excedeixi les 48 hores setmanals.
- Que la remuneració respecti la normativa legal vigent i que els sistemes de gestió de la companyia no entrin en conflicte amb cap dels drets anteriors.

costos socials i

relacions amb la

SA 8000 guia a moltes emp.

Influència de l'entorn sobre l'empresa (V)

L'aplicació d la RSC afecta de manera positiva el resultat de les empreses.

Totes les parts de l'empresa hi ha de col·laborar activament, sobretot els treballadors.

Ètica empresarial

Normes d'educació, basades en el que es considera moralment correcte;

- Honradesa.
- Respecte a les lleis i el medi ambient.
- Compliment de les obligacions fiscals.
- Compliment dels compromisos amb els clients, proveïdors, empleats, etc.
- Transparència informativa i comptable.

Beneficis

Augment del seu prestigi, l'acceptació i preferència davant dels competidors,

La fidelitat dels seus clients i proveïdors farà que augmentin les vendes

La motivació i la millora en el treball del seu personal, millorarà la productivitat,

La possibilitat de rebre millors suports financers

Classificació de les empreses

Segons l'activitat

- Sector primari.
- Sector secundari.
- Sector terciari.

Segons la propietat del capital

- Empresa privada.
- Empresa pública.
- Empresa mixta.

Segons la mida

Classifiquen en grans, petites i mitjanes empreses. Hi ha diversos criteris per classificar la mida:

- Criteri econòmic.
- Criteri tècnic.
- Criteri patrimonial.
- Criteri organitzatiu.

Catalunya. 2010						
	Valor			Variació (%)		
	2008 (*)	2009	2010	2008 (*)	2009	2010
Total	690.533	687.753	678.660	..	-0,4	-1,3
Indústria	53.608	52.728	49.046	..	-1,6	-7,0
Construcció	123.005	111.652	102.601	..	-9,2	-8,1
Serveis	513.920	523.373	527.013	..	1,8	0,7
Sense assalariats	351.536	362.889	367.800	..	3,2	1,4
1-9	291.635	280.364	270.890	..	-3,9	-3,4
10-49	40.554	38.180	33.981	..	-5,9	-11,0
50-199	5.687	5.314	5.032	..	-6,6	-5,3
200 o més	1.121	1.006	957	..	-10,3	-4,9

Unitats: nombre d'establiments.
Font: Idescat, a partir del Directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE.
<http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=3&id=6003>

Taula 1.1. Empreses espanyoles segons els seus assalariats i els diferents sectors (2010).
Font: Instituto Nacional de Estadística.

L'empresari/a (I)

L'**empresari** té com a finalitat prendre decisions en l'empresa per assolir uns objectius prèviament marcats, intentant mantenir un equilibri entre tots els elements que la formen i actuant sempre en condicions de risc.

Evolució històrica de l'empresari

<i>Etapa</i>	<i>Autor</i>	<i>Tipus d'empresari</i>
Segle XVIII	(Adam Smith)	Empresari capitalista com a propietari dels mitjans de producció
Segle XVIII-XIX	R. Cantillon i J. B. Say	Empresari com a home de negocis
Segle XIX	Marshall	Empresari com a organitzador
Segle XX	F. H. Knight	Empresari com a persona que assumeix el risc
Segle XX	J. A. Schumpeter	Empresari com a persona innovadora
Segle XX	J. K. Galbraith	Empresari tecnòcrata
Segle XX-XXI	W. G. Bennis	Empresari líder

L'empresari/a (II)

La figura del empresari/a és diferent si:

Empresa petita (PIME), l'empresari és a la vegada propietari de l'empresa i qui la dirigeix, per tant té risc patrimonial.

Empresa gran, el capital és de persones diferents a qui dirigeix, per tant l'empresari tindrà un risc més professional que patrimonial.

Funcions de l'empresari

- **Planificar** o dissenyar el pla d'acció una vegada ha interpretat els desitjos dels consumidors amb un estudi de mercat.
- **Gestionar**, dirigir tots els elements que formen l'empresa, cap a l'obtenció d'un objectiu marcat.
- **Organitzar** o coordinar de tots els elements de l'empresa disponibles per ser més eficaços.
- **Controlar**, per saber si es compleixen els objectius marcats i corregir desviacions.